Timişoara, 1895. Anul II. Nr. 266. Vineri în 1 (13) Decembre.

# DREPTATEA

Apare în fie-care ḑi de lucru la amiaḑi.

Preţul 10 fl. pe an (pentru străinătate 37 frci). — Numeri singuratici 5 cr. — Tacsa de inserţiuni: 1 cm. □ 1 cr., plus 30 cr. timbru. — Toate abonamentele şi tacsele se plătesc în Timişoara.

Redactor responsabil: Adrian P. Deseanu.

Redacţiunea şi Administraţiunea: Timişoara, cetate, strada Zápolya (Temesvár, Festung, Zápolyagasse), Nr. 41.
Telefon (linia de stat Viena, Budapesta, Arad) Nr. 4

## Care e preţul?

*(H.)* Năravul din fire n'are lecuire! — ḑice o vorba românească.

Fideli trecutului lor, voltijorii îndrăsneţi de la »organul acreditat« s'au pus earăşi pe vrajbă şi pe ceartă, şi în tocmai lăeţilor de la gura cortului, îşi aruncă murdăriile în dreapta şi în stânga, bag' seama ca sĕ se împliniască ḑisa scripturei: »*Perirea ta din tine Israile!*«

Dar' în sfêrşit asta li-s'ar mai ertá; publicul s'a dedat cu prestaţiunile stilistice ale numitului organ, cari nu mai fac aḑi nici un efect asupra oamenilor serios cugetători.

Ceea-ce nu li-se poate ertá însĕ, este *politica de duplicitate* ce o fac sub firma de »organ naţional« şi împrăştiarea de idei scâlciate şi principii primejdioase în massele poporului.

Nu putem trece cu vederea cea mai nouă »emanaţiune« politică a celor de la »organul acreditat«, pusă negru pe alb în numĕrul de la 3 Decembre n. al sĕu. Avem chiar convingerea, că e un postulat imperativ naţional de a arĕtá, că ce sunt capabili a scrie acesti oameni, cari se cred »infalibili« în politică.

»Tribuna« a publicat în doi numeri un articol întitulat »Milleniul«, care geme de bombasticism, de frase sucite şi resucite, şi din care se vede cât colo direcţiunea în serviciul căreia par' a se fi angagiat oamenii ei. În articolul (II) de la 3 Decembre n. cetim negru pe alb următoarele:

»Sunt între noi oameni, cari nu mai cred, ca vom putĕ sĕ ne înţelegem şi sĕ întrăm la bună învoială cu maghiarii; nu e însĕ nimenea, care nu doreşte, ca sĕ ne înţelegem şi sĕ întrăm la învoială cu ei. Lasă, că e grea lupta pe care o purtăm, că sunt mari jertfele ce trebue sĕ le aducem în lupta aceasta, şi că dorinţa *de a terminá lupta* e firească, **dar' sunt şi mari interesele naţionale, cari cer, ca sĕ curmăm cât mai curênd vrajba cu maghiarii.** E însĕ lucru învederat, că *înţelegerea va fi cu atât mai anevoioasă,* **dacă manifestările nemulţumirei noastre se vor urmá, ca note discordante, şi în timpul serbărei** (milleniului). Avem dar' sĕ ne dăm seama, dacă putem ori nu, *ca oameni resonabili,* sĕ sperăm, că maghiarii vor ajunge în cele din urmă şi ei la recunoaşterea adevĕrului şi **vor fi** *accesibili pentru pace.* Dacă da, atunci *trebue sĕ profităm de ocasiune* **spre a-i îndulci,** *pentru-ca sĕ fie mai accesibili pentru pace* . . . (Va sĕ ḑică cineva a început a pactá cu ei! — Red.)

»Nu mai încape nici o îndoială, că ei vor căutá sĕ ne siluiască, şi *trebue sĕ ne dăm seama,* **dacă mai avem ori nu destulă putere, ca sĕ ne împotrivim.** Cei mai hotărîţi dintrĕ luptătorii noştri parte au fost nevoiţi sĕ părăsiască ţeara, parte abia de curĕnd au scăpat din temniţe şi nici nu se simt, nici nu sunt liberi, ci ameninţaţi în fie-care clipă de noue lovituri. Ce facem noi? — Întrăm fără de dînşii în luptă? Le cerem sĕ se espună din nou alăturea cu noi — ori stăm uimiţi, ca sĕ-i cruţăm pe dînşii?« . . . .

Nu putem şti, ce Sparafucilă politisant a putut sĕ scrie astfeliu de neghiobii. Datori suntem însĕ a spune — pe basa acestor scrise — că »Tribuna« şi oamenii ei vor cu ori-ce preţ *sĕ ne împăcăm* cu maghiarii.

Nu-i vorbă, *nobilă* dorinţă!

După atâtea hăuliturí la lună şi la stele e frumos, că cei cu »ideile bune« află, că »*sunt mari interesele naţionale,* cari cer, ca *sĕ curmăm cât mai curĕnd* vrajba cu maghiarii.«

Dar' cum? — »*Sĕ profităm de ocasiune* **pentru a-i îndulci**, ca sĕ fie mai accesibili pentru pace«. Cu alte cuvinte noi Românii din Transilvania şi Ungaria sĕ facem apropierea din incidentul sĕrbării milleniului. Auḑiţi, noi cei loviţi, cei insultaţi şi batjocoriţi pe toată linia, sĕ ne facem luntre şi punte pentru »*a-i îndulci*«, ca ei »*sĕ fie mai accesibili pentru pace*«. După logica »Tribunei«, aceasta trebue s'o facem, de oare-ce strajnicii combatanţi de la »organul acreditat« au descoperit în visiunile lor mistice, că nu mai avem »*destulă putere*« pentru a duce lupta înainte, prin urmare vrĕnd-nevrĕnd trebue sĕ ne plecăm, sĕ capitulăm şi sĕ primim, ba chiar sĕ îmbiăm o pace ruşinoasă pentru noi.

Eată »politica« mai nouă a celor cu »ideile bune«, cari vor astfeliu sĕ desvĕliască românilor »un colţ azuriu«.

Te cuprinde mila şi compătimirea, când veḑi atâta lipsă de demnitate, atâta degenerare şi aşa de mare cutezanţă în a seduce conştienţele, a amăgi şi perhorescá în astfeliu de mod uşuratic interesele naţionale ale unui popor năcăjit şi asuprit.

Pĕcat am comite în contra conştienţei noasrre de români şi în potriva marei noastre îndatoriri de publicisti, cari am luat asupra-ne sarcina grea de a veghiá asupra intereselor de vieaţă ale poporului român, — dacă n'am demascá acest joc frivol şi dejositoriu, ce-l fac »acreditaţii« din Sibiiu, pe socoteala neamului nostru.

De mult ştiam, că intenţiunile lor nu sunt curate, n'am putut însĕ presupune, ca ei sĕ ne denunţe lumei în chip aşa de temerar, că în sarcina noastră, a celor asupriţi, ar cădĕ îndatorirea de *a îndulci* pe asupritori, ca sĕ se milueascá a fi »accesibili de pace«.

Care e preţul? — d-lor de la »Tribuna«! Atât ar mai fi de dorit, rĕspundeţi, ca sĕ ştim, cât trag în cumpĕnă »interesele mari« de cari vĕ preocupaţi — personal, şi de cari deocamdată nu ne vorbiţi.

Ori doară mai credeţi şi aḑi, că românii sunt atât de puţin conştii de demnitatea lor, atât de orbiţi de Dumneḑeu şi atât de laşi — cum îi presentaţi voi — în cât de dragul »intereselor mari« ale unui »grup de oameni« sĕ-şi plece capul şi sĕ sărute vearga cu care au fost şi sunt loviţi ḑilnic?

Dacă credeţi aceasta, atunci înţelegem de ce vĕ daţi cu atâta uşurinţă la propuneri ca cea cu »îndulcirea«, vorbindu-ne de pe »coturnul Gallic« al grandomaniei voastre, despre demersuri necompatibile cu demnitatea unui popor, ce cu secoli înainte de năvălirea naţiunei care îşi serbează milleniul, a fost aici, a apĕrat acest pĕmĕnt cu sângele şi avutul sĕu, şi în vîrtutea patriotismului a fost neîntrecut.

Şi înc'odată: *care e preţul?*

## O nouă tartufferiă.

În nrul 269, apărut la 11 a. c. cunoscutul »organ« din Sibiiu publică un formulariu de adresă »către Monarch«, ḑicĕnd, că aceea adresă-petiţiune circulează »printrĕ preoţii de ambele confesiuni«, ca sĕ o subscrie şi aştearnă Monarchului, care este rugat a agraţiá pe cunoscuţii »exilaţi« şi pe iubitul nostru redactor Dr. Val. *Branisce.* Din forma şi cuprinsul numitei »adrese«, anume însĕ din faptul, că în causă vine amestecat cu alţii şi Dl V. *Branisce,* reese evident, că respectivii binevoitori (?) cari vor fi inscenat aceastá pornire, nu au voit de cât — cu sau fără ştirea lor — sĕ îngreuneze soartea şi posiţia dlui V. Branisce, făcĕndu-le pe acestea dependente de soartea celor exilaţi, cari — în tenoarea regulelor referitoare la causă — cad de totului tot sub alte consideraţiuni juridice de agraţiare, de cât dl Branisce, care *pedeapsa bănească a plătit'o întreagă, ear' din pedeapsa trupească a suferit faptice aproape jumĕtate de timp.* Şi ar fi un lucru chiar neuman, când dl V. Branisce s'ar vedĕ pus în categoria umiliţilor. Om de caracter şi resolut, care pentru convingerile şi faptele sale a stat de faţă cu tribunalul, dl *V. Branisce nu s'a făcut demn de umilirea* în care voesc sĕ-l aducă, contra voinţei şi tendinţei sale, iniciatorii pornirei cu »adresa«. De aceea în numele umanităţii şi onestităţii rugăm pe domnii »preoţi de ambele confesiuni«, cari se vor afla îndemnaţi a subscrie şi aşterne numita »adresă«, sĕ facă bine *a eliminá din ea pe dl Branisce.*

## Cerculariul dlui Episcop din Arad,

relativ la causa despre care am scris la primul loc în nrul de alaltă-eri:

*Prea onoraţilor protopresbiteri şi onorată preoţime din eparchia Aradului!*

De la întrarea în vieaţă a cunoscutelor legi politice-bisericeşti, informându-ne noi la toată ocasiunea, de la unii protopresbiteri şi preoţi ai noştri, despre influinţa acelor legi asupra simţului religios la poporul nostru, ni-s'a spus: că până acum încă nu se observă vre-o influinţă dăunoasă nici în simţul religios al poporului, nici în venitele preoţilor.

De şi credem că aşa va fi de presinte; ne îndoim însĕ, că tot aşa va fi şi în viitoriu, pentru-că, ceea ce s'a întêmplat în restimpul celor 2 luni de la întroducerea acelor legi, se va întêmplá de sigur în decursul anilor viitori.

De aceea ne simţim datori a observá şi prin aceasta, onoratei noastre preoţimi, sĕ nu se amăgiască a crede, că tot aşa va fi şi pe viitoriu; ci presimţĕnd rĕul ce ne aşteaptă, sĕ ne pregătim de timpuriu a'l preîntimpiná şi preveni, cultivând tot mai mult simţul religios în popor, la toate ocasiunile binevenite, ca pe unicul nostru scut de apĕrare întrĕ grelele împregiurări în cari ne aflăm.

Deasemenea ne simţim datori a observá onoratei noastre preoţimi, că nici în privinţa venitelor sale sĕ nu se amăgiască a crede, că tot aşa va merge şi pe viitoriu, pentru-că îndată ce statul îşi va completá, numai în câtva, matriculele sale, oamenii nu se vor mai folosí de estrase din cele bisericeşti, şi aşa preoţii vor perde cu totul şi acelea venite modeste, ce le au acuma de la estrase.

Aşa pentru esemplu: preste 15—18 ani fetele, ear' preste 18—22 ani feciorii cari vor păşí la căsătorie, nu vor mai luá estrase din matriculele bisericeşti, putĕndu-se, atunci, folosí de matriculele de stat.

Chiar şi numai acestea, pre cum şi alte asemenea eventualităţi viitoare, pe cari nu

le putem prevedè, ne impune tuturor mare datorință a stărui din toate puterile la cultivarea simțului religios în popor, pre cum și la paralisarea grelelor urmări ce ar veni asupra bisericei noastre și din scăderea modestului venit preoțesc.

Slăbirea simțului religios se poate paralisă numai prin desvoltarea și cultivarea lui în mĕsură tot mai mare, din partea prețimei; ear' scăderea venitelor preoțesti se poate paralisă numai prin sporirea și desvoltarea forțelor materiale ale bisericei și poporului nostru.

Pe când constatăm cu bucurie, că cei mai mulți preoți ai nostri au stăruit și stăruesc mult la desvoltarea și cultivarea simțului religios în popor; pe atunci siliți suntem a recunoaşte de altă parte, că prea puțini dintrĕ preoții nostri au conlucrat, până acuma, și la sporirea și desvoltarea forțelor materiale ale bisericei și poporului nostru, fiind acesti preoți de acea credință greșită, că aceasta n'ar cădè în datorința lor, cum și că poporul ar fi datoriu a le rebonifică și scăderile obveninde în venitele lor preoțeşti.

Este o mare sinamăgire aceasta din partea preoților, cari nu se cred datori a conlucră și la sporirea și desvoltarea forțelor materiale ale bisericei și poporului, știut fiind, că una dintrĕ cele mai cardinale datorințe ale dînșilor este: a învĕță și lumină poporul în toate direcțiunile bune și folositoare, și așa și în aceea a desvoltărei forțelor materiale. Și mai mare rătăcire este însĕ a aşteptă, ca poporul sĕ rebonifice și scăderile venitelor preoțesti, când este de comun cunoscut, câte alte sarcine grele apasă asupra poporului, și cum el în urma acelor sarcine nu numai nu este în stare a mai rebonifică și scăderile venitelor preoțesti — dar' nu știe cum va mai putè îndeplini nici ameliorarea dotațiunei învĕțătorilor, prescrisă în lege, prin adaosul așa numitelor quinquenale, de la care depinde soartea școalelor noastre și aceea a viitoriului nostru.

Situațiunea aceasta ne impune tuturor nu numai de a conlucră și la sporirea și desvoltarea forțelor noastre materiale, ci și a ne îngriji în alt mod și pe alta cale atât de rebonificarea scăderilor obveninde în venitele preoțesti, cât și de ameliorarea preste tot a modestelor dotațiuni preoțești și învĕțătorești, pentru-ca din di în di tot mai mulți bărbați distinși sĕ se dedice acestor chiămări înalte, și apoi și ca sĕ se poată cu drept cuvênt pretinde de la toți preoții și învĕțătorii nostri sĕ și fie la înălțimea chiamăreilor.

Din considerațiuni ca acestea noi încă la 1877 am înființat așa numitul fond preoțesc cu menițiunea de a ajută în rêndul întâiu pe preoții deficienți și pe vĕduvele și orfanii preoților; în rêndul al 2-lea pe preoții de la parochiile mai slab dotate; ear' în fine în rêndul al 3-lea și după timp, când fondul va fi în stare, și pe toți ceilalți preoți din eparchiă, dar' după-ce în anul trecut arĕtându-se necesitatea și a unui fond special de pensiune, consultând noi preoțimea și asupra modului înființărei unui atare fond, dînsa în mare parte s'a declarat a nu mai putè contribui și la un atare fond, și tot-odată a cerut transformarea fondului creat în 1877 în fond de pensiune: de sine se înțelege, că acest fond de și în stare bună, prea puțin va mai putè contribui și la ameliorarea dotațiunei preoțești, de cât doară acordând împrumuturi, când vor fi a se cumpĕră realități pe seama bisericilor, cum s'a urmat și până acuma.

Astfeliu stând lucrul, ne rĕmâne de cât sĕ facem și noi ceea ce au făcut și preoții altor confesiuni, și anume: sĕ creăm și noi fonduri speciale în fie-care parochie, dar' tot-odată sĕ sporim și cele esistente.

Trebue sĕ facem aceasta nu numai pentru ameliorarea dotațiunei preoților și învĕțătorilor nostri, și prin aceasta pentru ușorarea poporului macar după timp de unele sărcine, dar' și pentru-că acelea fonduri sĕ i fie și poporului de ajutoriu cu împrumuturi în casuri de lipsă, ca sĕ nu fie avisat la cămătarnici.

Adese-ori audim pe preoții și învĕțătorii nostri plângĕndu-se, că ei n'au dotațiuni așa bune, cum au preoții și învĕțătorii altor confesiuni; dar' tot asemenea audim și objecționându-se alor nostri, că nici ei nu conlucră cu aceleași succese la crearea de fonduri noue, ori macar la sporirea celor esistente, cum fac aceasta preoții altor confesiuni.

Fiind noi convinși, că nu esistă nici unul întrĕ preoții nostri, care n'ar voi și n'ar dori a conlucră după putință la sporirea fondurilor esistente și la crearea și de fonduri noue, numai cât mulți dintrĕ dînșii poate nu vor fi știind cum sĕ proceadă la crearea acelor fonduri: venim și la aceasta ocasiune a le dá și din parte-ne unele indigitări scoase din esperință.

(Va urmă.)

## Austro-Ungaria.

**Desnaționalisarea greco-catolicilor.** În una din ședințele trecute ale dietei ungare ministrul de instrucțiune Wlassics rĕspundĕnd la o interpelațiune cu privire la limba usuată în bisericele diferitelor confesiuni din patriă, disese, că în biserica gr. or. și gr. cat. pentru matricule, serviciu divin, predice, etc. se foloseşte în general limba credincioșilor. Afirmațiunea aceasta nu a fost pe placul unui preot gr. cat. din diecesa Muncaciului, căci patriotul preot vine și declară în „Budapesti Hirlap", că: „Preoții diecesei greco-catolice a Muncaciului știu bine ungureşte toți, fără escepțiune, matriculele le-au purtat deasemenea în limba maghiară, fără escepțiune, cam de 25—30 ani. În ceea ce privește predicarea, cam în 100 parochii ale diecesei se predică ungureşte, a nume pretutindenea unde poporul înțelege limba maghiară." —

Noi știm, că biserica gr. cat. nu are credincioși *maghiari*, ci sau români, sau rutheni, — deci patriotul preot aici se laudă cu desnaționalisarea credincioșilor bisericei sale. Destul de trist!

**Se sporesc magnații!** În natură după ploi îndelungate se sporesc ciupercile, în țeara noastră banffyană în fața oposițiunei prea straşnice se sporesc magnații mameluci. Astfeliu foaia oficială aduce îmbucurătoarea știre, că numĕrul magnaților — din îndurarea lui Bánffy — s'a mai sporit cu patru. Josif Inkey de Palin și succesorii sĕi legitimi au primit rangul de baron și dreptul de vot în casa magnaților; baronul Nicolau *Baich* de Varadia (comit. Timiș) și trei nepoți ai lui au primit dreptul ereditar în casa magnaților.

**„Nro drei".** Adi, Joi, are sĕ se facă alegerea de deputat dietal în *Girált*. Că după *Neutra* și *Stomfa* (Stupafa) Giraltul are sĕ fie „Nro drei" în analele alegerilor inaugurate de Bánffy, resultă din cele ce scrie „Magyarország" în nrul sĕu de Joi cu datul de 11 Decembre. „Estra-ordinar de vehementă și agitată ni-se promite a fi alegerea de mâne. Corteșirile se fac în grad ne mai pomenit și alegĕtorii resfirați în cele optdeci comune sunt luați cu asalt din ambe părțile." ..

„Din Eperjes au plecat adi la Girált 500 soldați" . . .

„Caracteristic e pentru pasionata corteșire de partid, că arêndașul evreu Samuil Adler, care s'a alăturat la partidul național (apponyist. — Red.) a fost anatemisat din partea rabinului din Ungvár." . . .

„De altcum în estra-ordinar de coruptul cerc voturile sunt scoase la mezat publice, și a nume fie-care vot pe prețul de la 5 fl. în sus" . . .

Dați înainte numai. Nu noi vom plânge de corupția și decădința voastră!

**Ședința casei magnaților.** Mâne în 14 Decembre la 11 oare casa magnaților va ține ședință, pentru carea sunt puse la ordinea dilei propozițiunile presidențiale și rapoartele singuraticelor comisiuni.

**Urmărie barbariei de la Stomfa.** Celui mai de frunte diariu guvernamental german i-se raportează din Stomfa, că până acum s'au îmbolnăvit deja de tifus *șeaptedeci* dintrĕ bieții slovaci cari la alegerea din Stomfa au fost ținuți sub ceriul liber afară la câmp întrĕ bajonetele soldaților și gendarmilor, până li-a venit rêndul sĕ voteze. Dispositiunile presidentului comisiunei electorale, ploaia, ninsoarea și frigul, apoi apa din băltoace, pe carea bieții oameni torturați de sete două dile și o noapte, erau siliți s'o beie, și-au avut deci resultatul inevitabil. A erupt epidemia tifusului întrĕ nefericiții oameni, și numai Dumnedĕu poate ști, că ce devastări va lăsă în urmă-și aceasta epidemie.

O alta știre, tot a numitului diariu spune, că dintrĕ soldații — infanterie și cavalerie — și gendarmii comandați pentru „susținerea ordinei", s'au îmbolnăvit deja nu mai puțini de cât *șeasedeci și doi* de inși, cari acum zac în spitaluri.

Osana ție Bánffy și argaților tĕi!

## Străinătate.

**Intoleranța papei.** (S o f i a, 11 Decembre.) Papa nu este aplecat la nici un feliu de concesiune față cu principele Ferdinand, ba l'a a m e n i n ț a t cu i n m e d i a t a e s c o m u n i c a r e d a c ă 'ș i v a d á c o n s i m ț ĕ m ê n t u l, c a f i i u l s ĕ u B o r i ș s ĕ t r e a c ă l a r e l i g i u n e a o r t o d o x ă.

(Luăm aceasta știre din „Magyarország" de Joi, și credem, că ea va fi dementată, căci altcum ar fi totuși prea mare intoleranță din partea papei ținuta aceasta rigidă față cu o trecere, de care sunt legate atâtea mari interese de stat și dinastice. — Red.)

**Situațiunea în Turcia.** (L o n d r a, 12 Decembre.) Agenta Reuter raportează din Constantinopol cu datul de 9 a curentei, că conform rapoartelor sosite din interiorul țerei, prin satele armene, dar' mai ales în vilajetul Van, di de di se întêmplă răpiri și tăciunării. Miseria e îngrozitoare. Partea cea mai mare a plugarilor, ca sĕ se scape de măcelurile curdilor s'a refugiat la munți, unde rĕtăceşte fără adăpost și fără nutremênt.

(L o n d r a, 12 Decembre.) Diarele mai de frunte se ocupă în prim-articoli cu fermanul sultanului și cu re'ntoarcerea lui Said pașa, dicênd, că ambele evenimente vor contribui la

---

# Foișoara „Dreptații".

## Turandot.

Noveletă originală

de

4 **Aurelia Păcățan-Rubenescu.**

IV.

. . . . . Nu mai pot retăcè . . . . . trebue sĕ-ți mărturisesc: e vechiă, de mult cercetată și ocupată locuința mea aeriană, plină de flori.

De 2 sĕptĕmâni dilnic o cercetez, o ocup ca pasĕrea ce-și aşteaptă părechia cu impacientă.

Ce vorbesc!

Pe cine sĕ aştept eu?

O, Alma . . . însăși nu mĕ mai recunosc . . . așa îmi compătimesc păpușile . . . întreaga lume, mai mult însĕ pe mine!

Ce ar fi de mine, de nu te-aș avè nici pe tine, de n'ași avè 'naintea cui sĕ-mi ușurez inima!

Ce drept are Saphir când dice: „Sunt rane, cari trebuiesc ținute necontenit deschise, ca sĕ nu devină omoritoare; și sufletul rănit al multor femei numai astfeliu poate scăpă de moarte, că se ține 'n continuu deschis prin vorbire."

Da, dar Dumnedeesc e vorbirea, și ferice de acela, care are 'naintea cui vorbi! . . .

, . . . Cochetăria conştiă și precalculată a Juditei mĕ turbară.

Altul de mult s'ar fi depărtat, simțind umilirea și disprețul ce zace pentru el în aceasta purtare — ah mai multă bărbăție ași fi presupus, ași fi aşteptat de la dînsul — și el şede nemişcat lângă picioarele ei, privind în sus cătră ea, dus, orbit de frumseța ei seducătoare . . . . a une-ori mĕ cutremur de frică, credĕnd, că poate pe mine mĕ privește, dar' în curênd mĕ liniștesc eărăși, sunt cu mult mai bine ascunsă aici întrĕ frunze, de cât sĕ mĕ poată ori și cine zări . . . .

Judita nici de o privire nu'l ține demn, și el totuși . . . . o de ași ști, de ași putè ceti în inima lui ascunsă!

. . . Tata, care asemene erá martor la flirt-tul nesuferibil al Juditei, disgustat se sculă și s'a depărtat. Numai Mama și „Malum" au rĕmas.

Ne mai putênd suportă nici eu priveliştea tabloului de jos, încet și cu grije m'am furișat jos pe partea opusă a pomului, în urma Tăicuței, care numai mereu înaintă pe cărările năsipoase, aplecat de povara simțĕmintelor triste și dureroase.

Cu iuțeala unei săgeți am apărut lângă dînsul. Singură mĕ îngrozesc acum, aducĕndu-mi a minte, unde am luat curagiul la așa cuvinte: O tată, cât de respingĕtoriu a fost aceasta . . . se poate, cá cineva cu atâta ușurință precugetată și precalculată sĕ fie gata a-și jertfi tinerețа, vieața cu toată fericirea ei dulce, pentru fericirea talmă a Mamonului? Se poate așa ceva?

Doi ochi onesti, un cap inteligent și o inimă iubitoare, oare sĕ nu întreacă acestea farmecul fals al aurului înșelătoriu, care și spiritele cele mai lacome numai atâta le poate ferici, până când se leagănă în visuri, simțindu-i apropierea fără a fi ajuns în posesiunea lui; momentul în care'l vor numi de al lor, îi va îndestuli poate, dar' numai acel moment. Celelalte, cari urmează, sunt lanțul ce leagă sclavul neputincios sau laș față cu neajunsurile vieței, de stăpânul mort, rece.

Mai departe n'am putut continuă, și acum mi-se roşeşte fața . . . Alma! . . . abia la doi pași înaintea noastră stá el, cu ochii vorbitori, onesti, cari atât de fidel reoglindau spiritu-i inteligent și inima-i nobilă, simțitoare. Cum știu acesti ochi privi!

Cum fulgerau și cu ce surprindere, dar' nu cu înstrăinare priviau la mine!

Doamne! Ce a putut cugetă la vederea picioarelor mele lungi cu haina scurtă, abia preste genunchi?!

M'am și nisuit destul sĕ mĕ ascund îndĕrĕtul tăicuței, căci fuga îmi erá imposibilă, dar' în zadar.

Îmi închipuesc cât de stângace am putut sĕ apar, pre când tăicuța cu drag mĕ trase cătră sine dicênd: fetița mea, mica mea Turandot; pe cât de tineră, pe atât de înțeleaptă, precugetătoare dar' și — alegĕtoare: o adevĕrată Turandot.

terminarea stărilor încordate. — *Conform afirmațiunei patriarchului armean, numĕrul armenilor rĕmași fără adăpost se urcă la un milion.*

(Viena, 12 Decembre.) Din locuri competente se raportează, că năile staționare ale marilor puteri vor întrá cât mai curênd în Bosfor. Acestea însĕ nu vor întrá toate deodată, ci pe rênd la anumite intervaluri de timp.

**Din camera franceză.** (Paris, 12 Decembre.) În ședința de eri în firul desbaterilor asupra budgetului armatei s'a votat un project de resoluțiune, ca, abstragênd de la casurile estraordinare, cu începere de la 1 Ianuariu 1897 numai de la fabricele franceze sĕ se cumpere conserve pentru armată. După votarea budgetului armatei continentale s'a trecut la budgetul marinei, ale cărui titluri s'au votat toate. Referentul *Pelletan* în firul motivărei budgetului a comunicat, că acum se construiesc pe seama armatelor de marină în general încrucișatori, fiind-că acestia corĕspund mai bine actualelor referințe strategice.

**Reformă în constituțiunea Sêrbiei.** (Belgrad, 12 Decembre.) Regele are de gând, ca cu conlucrarea tuturor partidelor sĕ introducă unele modificări în constituțiunea țerei.

**Socialiștii în dieta imperială.** (Berlin, 12 Decembre.) Desbaterea budgetară de eri prin vorbirea deputatului socialist *Bebel* a luat o față foarte animată. După secretariul de stat *Posadowsky* a luat cuvêntul Bebel; reproabă convocarea atât de târdie a dietei, se bucură, că față cu Kardoff cancelarul a recunoscut, că esistă în sinul guvernului divergențe de păreri, despre ce mesagiul de tron n'a făcut nici o amintire. *Regretă, că legile se aplică numai în contra socialiștilor, de și ei nu fac alt-ceva, de cât ceea ce altor partide li-se permite.* Caracteristic lucru, că cu principiile socialiștilor nu sunt în curat nici chiar cercurile cele mai înalte, de unde au fost numiți cu epitetul de bandă revoluționară rĕsturnătoare de stat. Dar' mesagiul de tron totuși vede totul în colori vesele, de și *un anumit oare-cine* n'a voit sĕ'l rostiască. — *Presidentul* face atent pe Bebel, sĕ nu tragă 'n discuțiune persoana împĕratului. (Neliniște în bancele socialiștilor.) — *Bebel:* Am fost atacați din locul cel mai înalt, și noi contra acestui atac ne apĕrăm (Plăcere generală între socialiști). — Presidentul îl provoacă de nou sĕ nu tragă 'n discuțiune persoana împĕratului.

Bebel face apoi o reprivire asupra istoriei înființărei imperiului german, ca sĕ documenteze, că alte partide, a nume conservativii, apoi regii anteriori prusiani și ministrii au făcut tot-aceea, pentru ce acum socialiștii sunt persecutați, adecă s'au nisuit spre înființarea unităței germane. Pe țarul Nicolae I. conservativii l'au deplâns mai mult, regelui de Neapol jidanii prusiani i-au trimis sabiă de onoare; când Bismarck a provocat rĕsboiul din 1866, de ce părere erau conservativii de pe atunci? Cetiți memoriile împĕratului Fridrich Vilhelm despre anul rĕsboiului și veți vedè, că bĕtrânul rege Vilhelm nu bucuros și-a dat învoirea la acest rĕsboiu și a declarat, că nici nu se interesează de el. *Prin anectarea Elsației-Lotaringiei s'a comis cea mai mare greșeală, căci de acolo datează neîntreruptele înarmări ale Europei, cum și aceea, că votul decisiv asupra păcei europene e în mâna Rusiei.* Acesta este resultatul politicei lui *Bismarck*.

Desvoaltă apoi, că de ce partidul social-democrat nu poate avè încredere în guvern, declară, că la insulte socialiștii vor rĕspunde deasemenea cu insulte, că nu se vor apĕrá cu sabia și revolverul, cum fac domnii contrari, și arată, că în urma politicei actuale a guvernelor Germania nici-când n'a avut atât de puțină autoritate în afară, ca tocmai acum. Discursul și-l'a terminat cu esclamarea: vivent nos amis les ennemis!

Lui Bebel i-a rĕspuns ministrul de rĕsboiu *Bransart* în modul sĕu brusc militar și sarcastic, dicênd, că dacă ordinea e serios periclitată, remediul trebue sĕ urmeze grabnic și cu efect, avênd sĕ intrevină armata. Ear' atunci lucrul nu se va opri numai la cilindre udate. (Disese într'o vorbire a sa de mai nainte, că contra socialiștilor ar fi bune tulumbele pompierilor. — Red.) Trece apoi la instrucțiunea armatei și dice, că vor face probă cu serviciul activ de doi ani, și ce se va dovedí bun în acest sistem, vor acceptá.

## Corespondență.

Lipova, 12 Decembre.

Onorată Redacțiune!

În numĕrul 276 din 1 Decembre 1895 al diariului kossuthist „Arad és Vidéke“, sub rubrica „Tanügy“ a apărut un comunicat, pe care avem onoare a vi'l alătură aci. (Este cunoscutul pamflet. Red.)

La acest comunicat, noi subscrișii ne-am aflat deopotrivă îndemnați și îndetorați a trimite la redacțiunea numitului diariu alăturatul rĕspuns în limba maghiară și în traducere românească, pre care în interesul marelui nostru public, cu onoare Vĕ rugăm sĕ binevoiți a'l publicá DVoastră, de oare-ce numita foaiă nu l'a publicat. El sună:

Sub titlul „Cestiuni didactice“ și „În atențiunea ministrului de instrucțiune publică și în a învĕțătorilor români“, în numĕrul 276 al lui „Arad és Vidéke“ a apărut un comunicat al cărui conținut pe scurt este, că învĕțătorii români gr. or. ar fi ținut în luna trecută (Novembre) o conferință *secretă* în Lipova, fiind-că „nu putem suferí brutalitățile preoților“ etc., și după mai multe asemenea instrucțiuni „brutale“ autorul dă învĕțătorilor sfatul, ca sĕ-si subșteamnă gravaminele la înaltul ministeriu.

În Lipova numai noi subscrisii suntem învĕțători *români* gr. or. și declarăm că noi *despre nici un feliu de conferență nu avem cunoștință.* Ear' dacă conferința n'a fost, după logică urmează, că vorbă n'a putut sĕ fie nici despre brutalități, despre gravamine, etc.

Cu stimă:

Ioan *Tuducescu*, Constantin *Crĕciun*, Ioan *Lucaciu*, învĕțători români gr. or. în Lipova.

## Cronică.

*Timișoara*, 13 Decembre n.

**Șeful statului-major al României.** Aflăm „Monitorul Oficial“, că regele a denumit generalul Constantin Barozzi de șef al marelui stat-major al armatei.

**Aluminiul în armată.** Mai toate statele s'au ocupat de mai mulți ani deja cu problema întrebuințărei aluminiului spre scopuri strategice, și mai ales la marină se credeá a putè fi întrebuințat cu succes, anume ca panțeră (cuirassă) pentru năile de rĕsboiu, ceea ce din causa neînsemnatei lui greutăți ar fi foarte avantagioasă reformă. În Anglia s'a fost și făcut încercare, dar' s'a dovedit în curênd că apa sărată a mărei are asupra lui o deosebită putere corosivă, așa că panțera în scurt timp se distruge. — Acum un profesor de la școala de artilerie din Viena a descoperit modalitatea prin carea aluminiul sĕ poată fi întrebuințat spre scopul amintit. Acest profesor a aflat, că dacă aluminiul e ținut mai mult timp în soluțiune de diferite săruri și ammoniac se face pe el o pătură prin care devine total immunisat față cu puterea corosivă a apelor de mare. Esperimentările în aceasta direcțiune se continuă, și se speră că vor duce la bun resultat.

**Falb are credit.** „Șolomonariul“ Falb, care se îndeletnicește cu prognoscarea timpului, începe sĕ aibă credit. Pentru luna Decembre profețise încă de mult vifor și tempestăți grele în Nord, și i-s'au împlinit profețirile, pentru că în sĕptĕmâna trecută au fost grozave tempestăți pe mările nordice și în orașele nordice ale Germaniei. Pentru Europa centrală șolomonariul german a profețit timp cald și frumos, și dacă și prin alte părți va fi ca în „Temișoara noastă“ apoi nu putem dice despre neamțul de cât că lucră cu spiritus. Aici în Timișoara se pare că nu suntem în preajma lui Moș Crăciun cu plete albe, ci în preajma dragilor Paști dalbe, căci — ce și faci — de present în Timișoara e lumea celor cari n'au nici palton nici pardesiu....

**Zola și academia franceză.** Prin moartea lui Alexandru *Dumas* a devenit vacant un loc la academia franceză, la care sunt doi candidați: vestitul romancier realistic Emil *Zola* și Edmund *Concourt*. Un colaborator de la *Gil Blas* a interviewat pe Zola, care a rĕspuns, că dînsul tot același punct de mâncare 'l are față de academie, ca înainte de asta cu patru ani, — adeca nu-și prea bate capul sĕ între 'n rêndul nemuritorilor membri ai academiei. Tot în acest sens s'a esprimat și celalalt candidat, dicênd, că dînsul are alte lucruri cu mult mai grabnice, de cât sĕ se sbată pentru a intrá în șirul membrilor academiei. — Cu aceasta ocasiune credem a fi la loc sĕ reîmprospĕtăm vederile lui Dumas față cu cestiunea de a fi ales Zola. La ultima alegere Dumas votase pentru Zola. La o întrebare a unui amic al sĕu marele dramaturg a rĕspuns că a votat pentru Zola și va votá și în viitoriu pentru dînsul căci — dicea dînsul — lumea literară constă din o parte scriitori și din o parte cetitori, s'apoi dînsul mai bucuros votează pentru un scriitoriu de cât pentru un cetitoriu. — Ce păcat că Zola și-a perdut cel mai sigur vot!

**Bucuria Yankeilor.** În 26 Novembre s'a cununat Cornick F. Herald cu madmosela Edita Rockefeller în Cleveland. Mireasa valorează 40 milioane dolari, adecă zestrea ei, căci dînsa... poate se valoreze un iad, poate un raiu, — viitoriul alege și bărbatul decide. Mirele încă trage 'n cumpĕnă, căci are și el ceva, nu e tocmai bogat, dar' are, așa cam 50—100 milioane. Tatasocru Rockfeller și-a început cariera ca biet diurnist, ear' norocul și-l'a făcut prin geniala ideiă, că prin aducerea petroleului pe tuburi subterane de la puțuri până la fabrică, s'ar economisá o enormă sumă din spesele de transport. Astfeliu a devenit și dînsul acționariu al societăței pentru esploatarea isvoarelor de petroleu, și cu timpul — în urma hărniciei și capacităței sale — a ajuns sĕ fie primul acționariu, disponênd de o avere de preste 100 milioane dolari. E numai de 55 ani, și dacă firul vieței sale e lung în furca Parcelor, fericitul ginere poate sperá la cel puțin duplicarea zestrei. — În toată afacerea mai mare bucurie are presa americană, căci de asta-dată nu trebue sĕ înregistreze cu adâncă mâhnire, că milioanele agonisite de hărnicia și iscusința americană sboară preste mări, ca sĕ lustruiească coroanele de magnați europeni ruginite de sărăcia lucii europeană.

---

N'a trebuit sĕ fie strigătoriu la ceriu contrastul dintrĕ cuvintele taicuței și înfățoșarea mea?

Fața lui tradá acum și mai mare suprindere: „Fetița Dvoastră? A venit poate din institut?

Acum erá rêndul perplesităței pe tăicuța

Da... a venit mai de mult din institut ... dar' acum ... ca fata tatei ... a fost tot ... cu tăicuța ei ...

El așa se vede numai de cât înțelese situațiunea, o! am vĕdut din ochii lui, dar' cu tact fin duse cursul vorbirei pe nesimțite pe alte căi. ..... O, Alma! Așa de frumoasă e lumea, așa de frumoasă e vieața! .....

V.

... Casa noastră duce — pe semne — rolul unui cap de Ianus. Apartamentul nostru purtă o față, a triumviratului alta.

Cea dintâiu erá tot tristă, posomorită, cea din urmă locaș de veseliă, speranțe și visuri de aur.

Dic erá, pentru-că de mai multe dile Ianus și-a schimbat fisonomiile!... Dl Gioescu după o vorbire lungă, plină de fraze, printrĕ cari ca picuri de ploaie se strĕcurau „speranțele“ multe, la dile „aurii“, luminate de „aureola“ iubirei... .... căci de cele mai dulci dile ale vieții sale le numĕră diua când a vĕdut și când va putè numí de a sa „comoara“ de frumseță și calități gingașe... (înțelege: au și bancnote) ... cerù mâna Iuditei.

Cetit'a Tăicuța printrĕ șirele fraselor bombastice, ori că aveá alt scop, destul că fără a se pronunță direct, sau a mai ascultá și opiniunea „casei de sus“, ca rĕspuns indirect îi comunică numai de cât zestrea destul de modestă ce o poate dá

Sĕ fi vĕdut trăsurile rotundite de speranțele „aurii“ cum scădeau, întindêndu-se acum ....

Cel ce-și dedeá aerul unui Rothschild, însuși prin milioanele în miniatură a vre-unei Misstress Vanderbilt speră sĕ și pună basă reală aparinței sale înșelătoare, și acum, că așa pe neașteptate îi suferiră naufragiu speranțele, nu te mire, dacă barometrul amorului „etern“ cădù cu o iuțime uimitoare la noi, ca cu atât mai repede sĕ se urce sub căldura radelor aurului „afirmativ“ a domnișoarei Stopan.

Aceasta — de iar și lipsí cumva ceva din miile „despre cari se vorbește“, „despre cari se dice“ — sunt sigură, că le va suplini cu anii timpului nemilos.

... Iudita e preste mĕsură iritată. Sunt sigură însĕ, că nici la un cas inima, ci numai vanitatea-i este atacată.

Așì comite o nedreptate față de amicele „sincere“ ale surorei mele, dacă le-așì denegá arta de a-și esprimá compătimirea, ori interesarea nobilă — nesimțită — în vorbe măiestre, cari toate așa ating inima ascultătorului ca briciul ascuțit: nu taie, dar' rade de pe asupra tot; toată credința în amiciția sinceră, încrederea în iubirea de amic; toate, toate le rade, ca și când nici-odată nu s'ar fi aflat acolo, lăsând copleșită sĕrmana inimă credulă, dar' — cu o esperință mai înavuțită.

Între astfeliu de împregiurări, mai mult la sfatul lui „Malum“ — mi-se pare — s'a hotărît mama sĕ plece cu ea la băi, până când inimilor atât de susceptibile pentru afacerile altora li-se va deschide într'alta parte teren spre esercitarea simțemintelor nobile și umane....

Vanitatea seamănă cu un nor; de la împregiurări depinde, ca sĕ se împrăștie ori sĕ se formeze într'un vifor cutropitoriu.

Norii din jurul inimei Iuditei noastre erau ușori; un vênt mai slab i-a împrăștiat deja....

Inima ei e sănĕtoasă însĕ, și nu port frică, că a doua-oară 'și va ští mai bine validitá glasul ce duce spre fericire!....

Acum suntem earăși singuri a casă: Tata, „Malum“ și eu.

Adecă — nu... a une-ori ... vine și — El.

De câte-ori se depărtează, totdeauna duce o parte din inima mea!

Mie-teamă sĕ nu — și eară așì vrè — sĕ o iee de tot!....

(Va urmă.)

## Bursa de Budapesta din 11 Decembre 1895.

### Datoriă de stat:

| | | |
|---|---|---|
| Renta de aur ung. 100, 500, 1000 . (sc. de d.) | 5% | 123.50 |
| „ „ „ „ 10.000 . . . . „ | 4% | —.— |
| „ „ coroane ung. . . . . . „ | 4% | 99.50 |
| Obl. căilor fer. orient. 1876 . . . „ | 5% | 126.75 |
| „ „ „ de stat, 1889, aur. „ | 4½ | 129.— |
| „ „ „ „ „ „ arg. „ | 4½ | 101.75 |
| Obl. cu premii ung., din 1870, 100 fl. buc. . . . | | 140.50 |
| „ „ „ „ „ „ 50 „ „ . . . . | | 140.— |
| Obl. de desdaun. regal., am., ung. . (sc. de d.) | 4½% | 100.75 |
| „ „ „ „ croate . . . „ | 4½% | 102.50 |
| Bonuri rur. ung. . . . . . . . . „ | 4% | 96.25 |
| „ „ croate . . . . . . . „ | 4% | 97.— |
| Obl. regul. Tisei (Seghedin) . . . . . . . . . . | 4% | 143.75 |
| „ hipot. croate, 100 . . . . . . . . . . . | 5% | —.— |
| Asemnatele cas. de stat. 6 luni 100 . . . . . . | | —.— |
| Datoria de stat. com., hărtiă, Mai-Oct. . . . | 4²/₁₀ | 98.75 |
| „ „ „ „ „ Febr.-Aug. . | 4²/₁₀% | 98.75 |
| „ „ „ „ arg. Jan.-Jul. . . . | 4²/₁₀% | 98.50 |
| „ „ „ „ „ Apr.-Nov. . . . | 4²/₁₀% | 98.50 |
| Renta de aur austr. (sc. de d) . . . . . . . . | 4% | 122.50 |
| „ în coroane . . . . . . . . . . . . . . . . | | 98.50 |
| Datoria de stat austr. 1854. 250 fl. . . . . . | 4% | 149.— |
| „ „ „ „ 1860. 500 „ . . . . . . | 5% | 147.50 |
| „ „ „ „ 1860. 100 „ . . . . . . | 5% | 158.25 |
| „ „ „ „ 1864. 100 „ . . . . . . . . | | 198.— |
| „ „ „ „ 1864. 50 „ . . . . . . . . | | 198.— |
| Obl. oraș. Budapesta 1890 . . . . . . . . . | 4½% | 100.15 |

### Bance.

| | |
|---|---|
| Banca anglo-austriacă 120 . . . . | 170.— |
| „ pe acții Budapestană 100 . . . . . . | 129.50 |
| „ „ „ a capitalei I emis. 100 . . . . | 98.— |
| „Hermes" intreprind. de bani 200 . . . . . . . . | —.— |
| Banca de credit fiumană 80 . . . . . . . . . | 126.50 |
| „ „ gen. ung. 200 . . . . . . . . | —.— |
| „ „ „ „ „ din 15 Iuliu . . . . | 435.75 |
| „ „ „ pe acții Budast. 50 . . . . . | 55.— |
| „ „ „ austriacă 160 . . . . . . . . | —.— |
| „ „ „ „ din 4 Iuliu . . . . . | 351.50 |
| „ industrială I ung. 150 . . . . . . . . | 197.— |
| „ „ și comerc. ung. 100 . . . . . . | —.— |
| „ „ „ „ „ din 15 Iuliu . . | 112.50 |
| „ croat-slavon. 100 . . . . . . . . . . | —.— |
| „ de credit ung. 200 . . . . . . . | 116.— |
| „ „ „ „ vechiă 100 . . . . . . . | —.— |
| „ „ „ „ II emis. 15 Iuliu . . . . | 241.25 |
| „ comercială ung. pestană 500 . . . . . . | 1132.— |
| „ com. și industr. bpestană 100 . . . . . . | —.— |
| „ de credit fonciar centrală 500 . . . . . | 590.— |
| „ croată de escompt 200 . . . . . . . . . | —.— |
| „ de escompt și zarafiă ung. 400 K. . . . | —.— |
| „ „ „ „ „ 15 Iuliu . . . . . | 259.— |
| „ austro-ungară 600 . . . . . . . . . . . | 1000.— |
| „ „Unio" 200 . . . . . . . . . . . . . | —.— |

### Monede.

| | |
|---|---|
| Galbenul ces. și reg. tesc. . . . . . . . . . | 5.95 |
| „ „ „ „ verig. . . . . . . . . . . | 5.93 |
| „ austr.-ung. de 8 fl. . . . . . . . . . | 9.92 |
| „ de 20 franci . . . . . . . . . . . | 9.93 |
| 20 marce . . . . . . . . . . . . . . . . | 12.25 |
| Lira de aur turcească . . . . . . . . . . . | —.— |
| Argintul austr. și ung. . . . . . . . . . . | —.— |
| 100 marce germ. în papir . . . . . . . . . | 61.25 |
| „ „ „ de bancă pr. 31 Iuniu . . . | —.— |

### Scrisuri fonciare.

| | | |
|---|---|---|
| „Albina", inst. de econ 5% . . . . . . . . . . | | 100.76 |
| Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani . . . . . | | 101.— |
| „ „ „ „ „ 5% . . . . . . . . | | 101.— |
| „ „ „ „ „ 5½% . . . . . . . | | 100.50 |
| „ de credit ardeleană 5% . . . . . . . . | | 101.— |
| „ „ „ „ 4½% 40 ani . . . . | | 99.— |
| „ „ „ „ 4½% 50 ani . . . . | | 98.50 |
| „ credit fonc. din Sibiiu 5% . . . . . . . | | 102.25 |
| „ „ „ „ „ 5½% . . . . . . | | —.— |
| „ „ „ „ „ 6% . . . . . . . . | | —.— |
| „ „ „ „ „ 4½% em. VI. . . | | 100.50 |
| „ gen. din Sibiiu 110 5% 31.3 ani . . . . | | —.— |
| „ „ „ „ 106 5% 40 ani . . . . . | | —.— |
| „ „ „ „ III emis 5% . . . . . . . | | 102.25 |
| „ „ „ „ IV emis. 4½% . . . . | | 100.50 |
| „ I. de credit din Timișoara 5% . . . . | | 102.— |
| „ I. „ „ „ „ 4½% . . . | | 99.50 |
| Imprumut. băncii ung. hipotec. 4% . . . . . . | | 128.50 |
| Obl. c. fr. bulg. . . . . . . . . . . . . . . | 6% | 122.— |
| „ cu prem. sĕrb. 100 fr. . . . . . . . . . | 3% | 40.— |
| „ „ „ „ „ „ (stamp. austr.) . | 3% | 40.75 |
| „ soc. p. reg. Temeș-Bega . . . . . . . . | 5% | 140.— |

### Sorțuri private.

| | |
|---|---|
| Imprumutul oraș. Viena din 1874, 100 . . . . | 174.50 |
| Sorțuri din Buda 40 . . . . . . . . . . . . . | 60.— |
| „ „ „ (st. austr.) 40 . . . . . . . . . | 61.— |
| Sorturi reun. „Jó-sziv" 2 . . . . . . . . . . . | 3.30 |
| „ „ „ (st. austr.) 5 . . . . . . | 3.50 |
| „ crucea roșie 5 . . . . . . . . . . . . | 12.— |
| „ „ „ (st. austr.) . . . . . . . . | 12.50 |
| Obligațiunile basilicei 5 . . . . . . . . . . . | 9.75 |
| „ „ (st. austr.) . . . . . . . | 10.25 |
| „ crucea roșie italian. 25 lire . . . | 12.75 |
| „ „ „ „ (st. austr.) . . | 13.— |
| Instit. de cred. austr. 100 . . . . . . . . . . . | 198.— |
| Crucea roșie austr. 10 . . . . . . . . . . . . | 19.— |
| Sorți Pálffy 40 . . . . . . . . . . . . . . . | 59.20 |

### Prețurile bucatelor din piața Timișoarei.

De la 11 Decembre 1895.

După notările societății „Lloyd" din Timișoara.

| | |
|---|---|
| Grâu, greutatea cualit. 78 chil. per 100 chil. . | 5.85—5.90 |
| Grâu, greutatea cualit. 79 chil. per 100 chil. . | 5.90—5.95 |
| Sĕcară, greutatea cualit. per 100 chil. . | 4.60—4.70 |
| Orz, greutatea cualit. per 100 chil. . | 6.00—6.10 |
| Ovĕs, vènturat per 100 chil. . . . . . . . . | 6.40—6.50 |
| Cucuruz, nou per 100 chil. . . . . . . . . | 5.70—5.75 |

### Têrgul de producte pe termin.

| | | |
|---|---|---|
| Grâu Sept.-Oct. . . . | în bani per 100 kgr. | 6.69 și 6.71 |
| Grâu la Mart.-Apr. . | „ „ „ „ „ | 7.05 și 7.06 |
| Grâu Maiu-Iuniu . . | „ „ „ „ „ | —.— și —.— |
| Sĕcară la Sept.-Oct. . | „ „ „ „ „ | 5.06 și 5.07 |
| Porumb Maiu-Iuniu . | „ „ „ „ „ | 6.13 și 5.15 |
| Porumb Iul.-Aug. . . | „ „ „ „ „ | 5.07 și 5.09 |
| Porumb Aug.-Sept. . | „ „ „ „ „ | 5.08 și 5.10 |
| Ovĕs la Sept.-Oct. . . | „ „ „ „ „ | 5.87 și 5.89 |
| Ovĕs la Mart.-April . | „ „ „ „ „ | —.— și —.— |
| Rapiță Aug.-Sept. . . | „ „ „ „ „ | 9.45 și 9.50 |

### Têrgul de producte din Budapesta.

(Prețurile de la 11 Decembre 1895.)

| Specia | Cualitatea | Prețul per 100 kgr. de la | până | Cualitatea | Prețul per 100 kgr. de la | până |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Grâu Bănațan vechiu . . . | 74 | —.— | —.— | 75 | —.— | —.— |
| Grâu Bănațan „ . . . | 76 | —.— | —.— | 77 | 6.50 | 6.55 |
| Grâu Bănațan „ . . . | 78 | 6.60 | 6.65 | 79 | 6.70 | 6.75 |
| Grâu Bănațan „ . . . | 80 | 6.75 | 6.80 | 81 | —.— | —.— |
| Grâu de la Tisa „ . . . | 74 | —.— | —.— | 75 | —.— | —.— |
| Grâu de la Tisa „ . . . | 76 | —.— | —.— | 77 | 6.55 | 6.60 |
| Grâu de la Tisa „ . . . | 78 | 6.75 | 6.70 | 79 | 6.75 | 6.80 |
| Grâu de la Tisa „ . . . | 80 | 6.80 | 6.85 | 81 | —.— | —.— |
| Grâu Bpestan „ reserv . | 74 | —.— | —.— | 75 | —.— | —.— |
| Grâu Bpestan „ „ . | 76 | —.— | —.— | 77 | 6.50 | 6.55 |
| Grâu Bpestan „ „ . | 78 | 6.65 | 6.70 | 79 | 6.75 | 6.80 |
| Grâu Bpestan „ „ . | 80 | 6.80 | 6.85 | 81 | —.— | —.— |
| Grâu de la Alba „ . . . | 74 | —.— | —.— | 75 | —.— | —.— |
| Grâu de la Alba „ . . . | 76 | —.— | —.— | 77 | 6.50 | 6.55 |
| Grâu de la Alba „ . . . | 78 | 6.65 | 6.70 | 79 | 6.75 | 6.80 |
| Grâu de la Alba „ . . . | 80 | 6.80 | 6.85 | 81 | —.— | —.— |
| Grâu de Bacica „ . . . | 74 | —.— | —.— | 75 | —.— | —.— |
| Grâu de Bacica „ . . . | 76 | —.— | —.— | 77 | 6.60 | 6.65 |
| Grâu de Bacica „ . . . | 78 | 6.70 | 6.75 | 79 | 6.80 | 6.85 |
| Grâu de Bacica „ . . . | 80 | 6.85 | 6.90 | 81 | —.— | —.— |
| Secară nouă, pr. . . | 70—72 | 5.05 | 5.10 | — | — | — |
| Orz nou . . . . . . | 60—62 | —.— | —.— | de nutrețiu | | |
| Orz nou . . . . . . | 62—64 | —.— | —.— | de vinars | | |
| Orz nou . . . . . . | 64—66 | —.— | —.— | de bere | | |
| Ovĕs vechiu . . . . . | 39—41 | 6.85 | 7.20 | — | — | — |
| Ovĕs nou . . . . . | 39—41 | —.— | —.— | — | — | — |
| Porumb vechiu . . . . . | 75 | 5.05 | 5.10 | străin | | |
| Porumb nou . . . . . . | 73 | 4.75 | 4.80 | — | — | — |
| Porumb vechiu . . . . . | — | —.— | —.— | Bănățan | | |
| Porumb nou . . . . . . | — | —.— | —.— | — | — | — |
| Rapiță nouă . . . . . . . | — | —.— | —.— | Bănățan | | |
| Hirișcă vechiă . . . . . . | — | —.— | —.— | — | — | — |



S'a tipărit în tipografia Heinrich Uhrmann în Timișoara.